

V.N.

14

...неправдан и неправди, мама...

II

... Vyras naktimis viskos. Jis vis
kas kabus ir tureti...

1919m. sousto meän
 bolsentoi kuro uusia
~~ditto~~ ditto hetuus
 delä.

Si nuofraio- roos,
 kek * bolsentoi: Auro
 siverij, Loh.

1919m. itä. jäs myjäs
 Kontymon ditto
 Kerimän

Tai tokia buvo vienos ^{ty} ~~is~~ "Triju ~~Velnių~~". Ne tiek numatydamos, kiek nujausda-
 mas ~~partija~~ ^{didžioje valatoje} ~~pasaulio~~ ~~netvarka~~ ir nebegalėdamos pakęsti priespaudos, jis
~~XXXXXX~~ išstruko iš rusų kariuomenės, pergyveno ištisą virtinę ~~"plieniško"~~ nuo-
 tykių, begvendamas pas Šabūnevičius, suorganizavo pirmuosius partizanų būre-
 lius, tamsiose giriose be pasigailėjimo naikino okupantus ir plėšikus, o kai
 išgirdo apie kariuomenės kūrimąsi, mylimąją palikęs, išėjo savanoriu į jos
 eiles.

Kiti du iš tos ~~šeimos~~ ^{garsuoliu} ~~trejukės~~. Diržys Jonas ir Gražutis Mykolas,
 buvo lietuviškų kaimų vaikai, ~~visą savo vaikystę praleidusieji tėvų pastoge~~.
 Nė vienas ~~is~~ jų negalėjo savo patyrimu lygintis su Frinkūnu. Jų praeitis bu-
 pilka ir paprasta, kaip ir daugumos to laiko lietuvių, per karą likusių savo
 žemėje. Diržys buvo vyriausias sūnus ~~šalies~~ ^{gausingoje} bežemio šeimoje. Jauna jo
 motina augino jį, apsupusi visu įmanomu rūpestingumu. Bet kai krūtys išdžiavo
~~nuo maisto nedateklisus, o vargšai persekiojo kiekviename žingsnyje paskutini~~
~~duonos kąsnį ištraukdamas iš burnos tada ir motinos melė~~ ^{ėmė iš} ~~nedaug tegali du~~ ^{ėmė išsekte}
~~ti~~. Jo motina buvo ir jauna ir tvirta ir labai darbšti. Bet tėvas ~~buvo ki-~~
 toks. Per dienas jis slankio ^{davo} be darbo urgzdamas ant žmonos, kad ji esanti
 visų vargų ir nelaimių priežastis. Pyko, kad ji per daug vaikų gimd ^{anti} jam, lyg
 ne jis, o kas kitas būtų buvęs tų vaikų tėvas. Diržienė nespėdavo vieno vai-
 ko iš vystyklų išvystyti, kai jau kitas belsdavosi į šio pasaulio prieangį.
 Metai po metų gimė keturiolika mažyčių, gležnų būtybių. Šeši iš jų, vieni il-
 giau kiti trumpiau paguvę, išmirė. ^{Gyvi} ~~XX~~ liko penki berniukai ir trys mergai-
 tės. Per koki vargą ^{diržiai} ~~je~~ kapstėsi į gyvenimą tik jie vieni ir jų motina žino
 Pusuogiai, alkanai, utelių apsėsti, susalę, ir anskretę, panašūs į urvinius žve-
 relius, spausdavosi jie vienas prie kito, ^{norėdami} ~~nor~~ kiek apšilti. Žiemos šalč-
 iams užėjus, menkai kurenamoje ~~plinkelėje~~ ^{trobelėje} užšaldavo vanduo, ~~iš po pamatų nesu-~~
~~laikėmė kiti~~ ^{davo} ~~saistis ir jie nežinojo kur besiglausti, kur~~ ~~ne~~ ~~besislopinti~~.
 Geri kaimynai atnešdavo jiems: kas duonos kąsneli, kas trupinį mesos ar pie-
 no laša. Taip ir augo jie, kaip žolė ant uolos išdygusi.

Jonukas ^{parijuto} ~~nesulyginamai~~ geriau, kai ~~is~~ išėjo tarnauti, už piemenį.
 Vos septintus metus eidamas, jis ~~XX~~ išėjo iš namų, ir per penkiolika metų
 be ~~avangarų~~ tarnavo įvairiose vietose. Motinos našta jis pirmasis ėmė šiek
 tiek lengvinti, ~~bet~~ visą savo metinį uždarbį jai atiduodamas ~~tėvas~~ ^{mirė}
 karui prasidėjus. ~~nuo persigėrimo~~ ^{perėjus,}

Žmonėse bebūdamas, Diržys augo į liekną, tvirtą vyrą, ir viso jo gyvenimo
~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ didžiausiu ^{rupeščiu} buvo motina. Jis neužmiršo kūdikysteje patirto var-
 go, neužmiršo, kad jam išeinant tarnauti, motina likosi su trim ^{is} už jį mažes-
 niais vaikučiais. Ir ~~jos~~ ~~bedavo~~ širdis ~~taip iki~~ dažnai sugel ^{stausmas,} ~~daug~~ ^{širdis} kad
 jis toks neturtingas ir ~~je~~ ~~nedaug~~ kuo tegali jai padėti. Karui užėjus, mo-
 tinos vargai dar labiau pasunkėjo. Kad ir nekoks buvo tėvas, bet vis ši tą
 padarydavo, padėdavo, nors ~~žabų~~ ^{žiema} iš miško parinkęs parnešdavo, ir šiaip
 jai sergant ~~padėdavo~~. ^{šiek tiek padėdavo.} Sirgo ji dažnai. Keturiolika vaikų atitruko nuo jo
 širdies, kiekvienas ^{dali} jos sveikatos atimdamas. ~~o~~ ~~byrėjo~~ jie metai po metų,
~~kaip grižtantys pavasarisi. Vieni gimė, kiti mirė, tretieji sirguliavo ir mo-~~
 tinos ausys ~~XX~~ ~~o~~ ~~pinos~~ ~~ta~~ ~~neturėjo~~ širdį plėšančių raudų. Paskui staiga
 sudrebėjo langai, susvyravo medžiai, ir gaisrų pošvaistės nušvietė dangų. Bai-
 mėje sustingo išvargusios motinos akys, o maži vaikai klykdami susispietė

apie ja, ~~xxxxxxxxxxxx~~

-Karas! Karas!!!

Sunkūs patrenkų sviediniai kritė aplinkui, iš šaknų drebėdami žemę, krauju pasruvo dangus ir nelaiminga motina nežinojo sekundės, kada i jos menka lušnelę atklyso ~~xxx~~ plieninis kamuolys ir sprogs užmušdams jos ^{kudikius Nespė-} ~~xxxxxxxxxxxxxxxx~~ ^{io ir ~~xxx~~ ^{ansiprasti su aplink} ^{siaučiančia mirtimi, kai mirė ^{jos} vyras-Jono tėvas}}

Karo audra siautė vis labiau siuntančiu smarkumu, o našlė motina tarp gra natų skeveldrų rinko ~~mulaužytas šakas kurui, iš sumintų laukų ~~xxxxxxxx~~ ^{varpas}~~ ir bulves maistui. Apie ~~ka~~ motiną Jonas galvojo dažnai ir jo širdį gelte gė le, kad neturi ^{kuo} ~~ka~~ jos kieta varga nušluoti. O kai išgirdo, kad lietuviai savo žemę išvaduoti renka ~~sia~~ ^{si}, nušvito viltimi. Savo šeimininkui kepurę kilstelėjęs, pustekinis parbėgo pas motiną, apkabino ją ir pasakė:

-Daugiau tau ^{vargo} ~~vargti~~ nereikės!

Motina, nesupras ^{dama} jo žodžių, ir neramiai žiūrėjo ^{siro} ~~jam~~ į akis.

-Mes žemės gausime! Savo žemę turėsime!

-Kas gi duos, vaikelį? Juk matai, kad pinigų neturime.

-Be pinigų duos! Atkariausime!!!

Liūdnai žiūrėjo i ^{motina} ~~ji~~ ~~mama~~ ir nesuprato, ką nori jos vyriausias ^{sūnus} pasakyti.

-Lietuviai renka ~~sia~~ ^{si} prieš ~~us~~ ^{is}vyti. Išvysime, atsiimsime, ką jie iš mūsų atėmė, ir ~~žemės~~ ^{žemę} bus ~~kiek~~ ^{kiek} norėsi ~~mūsų~~.

-Jau tik tu, vaikelį, neik, ir nesidek prie nieko, pražūsi.

-Nepražuvau ir nepražūsiu, mama. Eisiu! O kas, jei ir žūsiu?!

Atsisveikino ir išėjo ^{savanoris} ~~svajančia~~ motiną palikęs.

Paskutinytis iš kovose pakrikę ~~gtų~~ "Trijų Velnių" buvo Gražučių vien turtis Mykolās. Ir jis buvo savanoris. Prieš tėvo ir ~~prieš~~ motinos valią ~~per~~ jėgą ištrūko iš namų. Okupantų paniekėjimai taip įgriso, taip daėdė ji, kad su pasigėrėjimu jis būtų pasmaugęs ~~naugomis rankomis~~ kiekvieną iš svetimo krašto atėjusį ^{nelajins} ~~šeimininką~~. Ne iš kitų buvo girdėjęs, o savo akimis matė, kaip atimami arkliai, išvedamos karvės, išpilami grūdai, surekvizuojamos kiaulės, avys ir net ^{likusieji} paukščiai suskirstomi i tuos, kurie dėda kiaušinius, kurie nede da, kurie su kiaušiniiais ir kurie be kiaušinių. Nei žingsnio iš namų be lei dimo, nei žodžio su draugais lietuviškai. Visas gyvenimas ne tau, o ^{kas} ~~kokiems ta~~ bastūn ^{ams}, iš kito pasaulio krašto atėjusiam ^{ams} ~~tu~~ priklausyti. Ir kodėl? Kuo jie geresni? Gal gi jie ^{po} ~~du~~ galvas nešioja? Ne! Vien dėl to, kad ~~ju, tu~~ bastū nų, širdys plėsesnės, vien dėl to, kad jie iš svetimo gero gyventi nori. Ir aš ~~triau~~ ~~išgalandę~~ savo kalvija ~~veikė~~ protėvius. Bet ir ~~į~~ ^{juo} ~~likimas~~ atgrėžė antrąją medalio pusę: beplešdam ~~u~~ svetimą gėri apako savo didybėje, praleimė jo ~~xxx~~ ^{lara ir} nenoromis nešdinosi iš kur atėję. Ir panūdo Mykolui išlieti per visą jaunystę kentėtą ^{paniekėjimą} ~~ant~~ ^{ant} plėšikų okupantų. Laisvės troškimas sukilo jame viską griaunančia jėga, ir nei motinos malda ~~vimai~~, nei tėvo is pėjimai nebegalėjo jo sulaukyti.

-Gana! Ir mes žmonės! Ir mes galime gyventi, kaip visas pasaulis gyvena! Mes ne vergai! Gerà u mirtis, negu toks gyvenimas!

Tai ~~šitai~~ ^{jie} susirinko trys narsūs vyrai ne maldauti, ne nusilenkti, o reika lauti ir isakyti. Kruvinon kovon stoti ~~atėjo~~ ~~jie~~ ir kruvinoje kovoje spres ti ^{šais. Tėvi Goliai} ~~laisvės~~ reikalą atėjo ^{kuo} ~~kuo~~ pasaulio likimą Valdantysis suvedė juos i viena kuopą, o po kelių kautynių, po kelių žygių, jie pamilo vienas kita, ir nuo to laiko visada veikė vienas šalia kito. ~~pustekinio Trinkūno~~ ~~vedami~~.

Karys
Korpusu 5w

-22-Žin. u Karso" Nr. 8)

~~Dolochovai raras užpakalyje. Del atsargumo ir j jo burna ikišo jo beties nosine.~~
~~Kad kartais tau neatietu j galva pikta mintis kad neužsimanytumei dairuci.~~
 Diržys su Gražučiu visiškai panašiai buvo sutvarkę antrąjį priešo patrulininką. Trinkūnas abu juos vieną sukutu dar surišo, ~~per surištas rankas perkisė~~
~~abu šautuvus, užhugeryje kiekvienam ~~vėkišo~~ šautavas ir perdavė Labučiu, isakyda-~~
~~mas juos be triukšmo, bet kuo greičiau ^{si}nugabenti kuopos vadui ir jam pranešti,~~
 kad jie ~~pa~~silieka ^{si}žvalgyti toliau, ir kad priešas nėra visiškai išstatęs lau-
 ko sargybų, kad šitame kaime tėra tik dalis priešo jėgų, o didesnioji dalis ~~se-~~
~~kančiame Misiūnų kaime.~~

-Perspėk, kad šitos žinios dar mūsų nepatikrintos, o sužinotos iš šito belais-
 vio, - pridėjo jis, ranka nurodydamas į Dolochovą.

~~Jei šitie vyrukai tau mėgintu pabėgti arba intų neklausyti kiekvieno kaklą~~
~~persmeik savo durtuvu, ~~bet ir žiūrėk kad netektų~~ ~~šauti~~. Supranti?~~

-Puikiausiai, tamsta būrininke. -Džiaugdamasis savo uždaviniu atsakė Labutis,
~~visiškai pasipuošęs vykti su grobiu pas kuopos vadą.~~

Visas šis nuotykis įvyko per kelias minutes ir be ~~joki~~ triukšmo. ~~Viii~~ Trvs
 vėlniai buvo patenkinti. ~~Pradžia~~ šos nakties žygių buvo gera. Labutis, ranka pa-
 rodęs belaisviams kryptį, eidamas užpakalyje per tris žingsnius, nusivarė juos
 tomis pačiomis pėdomis atgal, kuriomis ~~ji~~ buvo ~~atėjė~~ į savo lauko sargybos.

Trinkūnas buvo nepatenkintas, tuo, kad šitame kaime tik maža priešo dalis. Vie-
 na kita ~~patrulininke~~ ^{prisig} sunaikinti ~~be triukšmo~~ buvo įmanoma, bet kaip sunaikinti
 kelias dešimtis? O jei šitame kaime pasigirs šaudymas ir granatų sproginimai, tai
 tuojau pat bus perspėtos ~~vyriausios priešo jėgos Misiūnuose~~ ^{esančios}. Jos suspės pasi-
 ruošti gintis ir kuopos uždavinys gali ~~nepasisekti~~.

-Kas daryti? - ~~Temtai~~ Galvojo Trinkūnas, žvitriomis akimis varstydamas naktį,
 kai Labučio žingsniai visiškai nutilo ir ~~vėl aplinkui~~ įsiviešpatavo ramybė. ~~Trys~~
 draugai vėl gulėjo toje pačioje vietoje, ir vėl visais savo gabumais stengėsi
 įspėti iš kur ir koks pavojus galėtų ~~gręsti~~ ^{jiems}. Bet visur buvo tylu, kaip miško tan-
 kumyne staiga sustojus.

-Bet šitų patrulininkų gali greitai pasigesti! - Topterėjo į galvą Gražučiui.
 Jis prislinko visiškai ~~art~~ ^{art} Trinkūno. Čia pat gulėjo ir Diržys. Jų malinės buvo
 kiaurai peršlapusios nuo betirpstančio sniego, ir gulėti buvo ~~taip, kaip~~ ^{patogu} ~~šalta~~ ^{lūmai}
~~pelkę ikritus. ~~šaltis tals nepatogumais.~~~~
~~Visos jų mintys, kaip žaibai, lakstė nuo vienos ^{umo} galimybės prie kitos, neturėda-~~
~~mos laiko svarstyti patogumų ar neptogumų klausimus.~~

-Ka darysim toliau? Kaip veiksime? - Štai kas kiekvienam visų pirmiausiai rūpėjo.
 Trinkūnas vis dar nedavė jokio ženklo, lyg ~~ko~~ ^{kaim} ~~ta~~ laukdamas, o Gražutis su Diržiu
 norėjo veržtis ~~ar~~ ^{ar} arčiau priešo, įsisukti į patį kaimą. Visos švieselės tebeb-
 lygėjo ir atrodė, kad visame kaime nieko naujo neįvyko. Trinkūnui buvo gaila, kad
 jis permažai ~~teisklausinėjo~~ Dolochovą: "užmiršo paklausti, kas juos siuntė į patru-
 lius ir kada ~~isakė~~ ^{isakė} grįsti, koks buvo duotas jiems maršrutas, ir kur vaišcioja
 kiti patrulininkai. Bet jeigu jis ir būtų ~~ta~~ ^{ta} žinojęs, tai vistiek negalėtų aišk-
 kiai nusistatyti, kaip reikia toliau veikti. Reikėjo ~~žinoti~~ ^{žino} kuopos vado sumany-
 mą. Gal jis, sužinojęs, kad šitame kaime tik maža priešo dalis, ims ir pakeis savo
 puolimo planą? Gal mėgins šitą kaimą apeiti ir smogti į Misiūnus iš šono?

-Būtų gerai, jei dabar jis būtų čia. - Pagalvojo Trinkūnas apie kuopos vadą.

-Bet ar užtektu laiko daryti tokį didelį apėjimą?-Svarstė toliau Trinkūnas. Jis išsiėmė laikrodį ir pažiūrėjo. Buvo dvi valandos ir trisdešimt aštuonios minutės. Iki ~~aušros~~ ^{aušros} tekėjimo buvo dar apie ~~tris valandas~~ ^{tris valandas}, o aušti turėjo pradėti už poros valandų. Visa kuopa dar buvo nuo kaimo ~~per~~ ^{per} ~~tris~~ ^{tri} kilometrų. Kol ji priartės iki pakluonių, išeis mažiausia pusantros valandos. Po to beliks tik ~~pus~~ ^{pus} valandis, ir daryti apėjimą tikrai nebeužteks laiko. O atidėti puolimą kuopos vadas tikriausiai nenorės, priešas per dieną gali sužinoti ~~apie~~ ^{apie} mūsų tikslą ir pasitraukti. Vadinas, ~~išsilaikyti~~ ^{išsilaikyti} vistiek nieko kito ^{kuopos vadui} ~~nelieps~~ ^{nelieps} daryti, kaip tik puliti. Staiga smogti visomis jėgomis ir, užėmus ši kaimeli, pulti toliau. ~~Pa~~ ^{Pa} ~~siekti~~ ^{siekti} Misiūnus ir sutriuškinti visu jėgų branduoli.

Padaręs išvada, kad kuopos vadas neturės laiko daryti tolimą apėjimą i Misiūnų kaimą, Trinkūnas nutarė su savo draugais prasiskverbti pro priešakines priešo jėgas, kad, kai prasidės kuopos puolimas, jie būtų netoli ~~nuo~~ Misiūnų. Nes šiaip ar taip, kuopa nepasiliks sėdėti pirmąjį kaimą, užėmusi: ji puls toliau ir beul-dama gali susilaukti priešpuolio ~~kontratakos~~ iš Misiūnų kaimo. Tada ateis pats ^{krūtynių} lemtingiausias momentas, ir tada jų, ^u ~~trijų~~ ^{trijų} ~~velnių~~ ^{velnių}, veikimas turės nusveriančios reikšmės visam puolimo pasisekimui, jei jie iš anksto bus užėmę tinkama padėtį ir pasiruošę iš visiškai nelauktos vietos paremti savuosius...

-Pirmyn!- Ryžtingai ^{tarė} ~~pasakė~~ ^{Trinkūnas} savo draugamas.

-Kažn, ar jie nepasiges savo patrulininkų?- Tyliai paklausė Gražutis.

-Nesvarbu. Gali sau pasigesti ir ieškoti. Mes turim žūt, būt prasiskverbti pro juos ir atsidurti nepertoliausia// nuo ~~konkrečio~~ ^{konkrečio} kaimo ~~nuo~~ ^{nuo} Misiūnų, nes ten yra svarbiausios priešo jėgos, o čia tik maža dalis apsaugai. -Paašškino draugams ~~trijų~~ ^{trijų} ~~velnių~~ ^{velnių} vyriausias.

-O gal verčiau mums apeiti šitą kaimą?- Lyg siūlydamas, lyg klausdamas tarė Diržys, nors ir pats nenorėjo, kad toks jo pasiūlymas būtų priimtas.

-Manau, kad mums pasiseks tiesiai prasiskverbti. Bus ir trumpiau, ir greičiau, ir ~~kažka~~ ^{kažka} kryptis tikresnė.

Ir vėl ~~nuo~~ didžiausiu atsargumu jie ėmė slinkti pirmyn.

Tuo laiku kuopos vadas nekantriškai laukė išsiūstų žvalgų pranešimo. Jis nė minutės neabejojo, kad jo šauniesieji vyrai savo uždavinį atliks puikiausiai, bet ji ~~neradė~~ ^{krūty} ~~gaimė~~ ^{gaimė}, kad neatsitiktų kas nors, kas jo planą išduotų. Nes jei jo kuopos puolimas nepasisektų, ^{tai} visas batalionas atsidurtų nepaprastai keblioje padėtyje. O jei batalionas pralaimėtų, ^{tai} viso fronto padėtis pasidarytų kritiška. Nuo ~~trijų~~ ^{trijų} ~~velnių~~ ^{velnių} veikimo tą naktį priklausė daugelio žmonių likimas.

-Jie padarys viską, ką tik galės padaryti. -Ramino save Tarvydas. Apie trečią valandą jis įsakė pažadinti visus miegančiuosius ir atvesti būriais i lauko sargybų liniją. Būrių vadai Tarvydo sumanymą ^{įau} ~~žinojo~~ ^{žinojo} iš vakaro, bet kareiviams šis tas sumanymas buvo paašškintas tik jiems išmiegojus.

Kuopos vado nerimas virto džiaugsmu, kai lauko sargybon atvyko Labutis su dviem belaisviais. Jis tiksliai pakartojo viską, ką jam buvo Trinkūnas įsakęs. Atskirai kiekvieną išklausinėjęs belaisvius, nesigailėdamas jiems grėsinimų ir užtikrinimo, kad apie priešą jis ir šiaip viską žino, Tarvydas isitikino, kad galima tikėti tuo, ^{jog} pirmutiniame kaime tėra tik maža jėgų dalis, kad stambiausios jėgos toliau, Misiūnų kaime. Teisingai buvo sakęs anas senis, kad tokia priešų daugybė negalėjo sutilpti viename kaime. Tarvydas suprato, kad toks priešų išsi-

dėstymas reiškia jo atsargumą. Ir jis nesistebėjo, kad tarp jo ir priekinio ka-
mo nėra priešų lauko sargybų. Jas atstoja kaime paliktos jėgos. Toks priešų iš-
sidėstymas buvo tam tikras netikėtumas kuopos vadui. Tai labai pasunkino jo x
tolimesnį veikimą. buvo ^{aga} (maža užimti pirmąjį kaimą; reikėjo ⁷ į ją užimti, ir po
to ^{nicho} nelaukiant pulti Misiūnus. O iki Misiūnų buvo nemažiau, kaip du kilometrai.
Išgirdęs šaudymą priekiniuose daliniuose, priešas negaisdamas pasiroš sutikti
smūgi. Gal net mėginti pereiti ^{buo} puoliman.

-Apeiti priekinius dalinius ir smogti priešui į šoną! ^{Ja} atėjo staigi mintis
į kuopos vado galvą. Tai buvo lygiai ta pati mintis, kuria svarstė ir Trinkū-
nas, norėdamas įspėti, ką kuopos vadas darys, kai sužinos priešų jėgų išdėstymą.
^{Pa to} kuopos vadas skubiai išsitraukė laikrodį. Buvo trys valandos ir dvidešimt
penkios minutes. ^{Kal} pradės aušti, ^{si} buvo likę pora pusrėčios valandos. Per tiek
laiko reiktų ^{einant} dideliu lanku, ^{padaryti} kokių s septynis kilometrus kelio, laikan-
tis didžiausio atsargumo. ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~

-Nesuspėsiu. Per daug vargo ir perdidelė rizika. - Nusprendė Tarvydas, nors
toks apėjimas jam atrodė labai viliojantis. Per daug atsakingas buvo jo kuopos
uždavinys. Kitomis aplinkybėmis, ^{ai} jei netoliese būtų pakankam ^{ai} rezervų, jis būtų
tikriausiai mėginęs suruošti tokį netikėtumą, bet tą naktį nuo tokios rizikos
atsisakė, pasilikdamas prie ankstybesnio plano "pulti pirmąjį kaimą. O paskui
žiūrėti kokios bus aplinkybės. Jei staigumas ~~visumeje~~ ^{ka} pasiseks, ^{ka} kuo greičiau-
siai smogti ir į Misiūnus, pasiliekant rezervus priglobti savo dalinius, jei
priešas persveriančiomis jėgomis pereitų į priešpuolį.

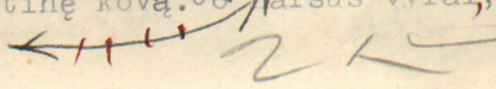
Netrukus Tarvydo kuopa tyliai priartėjo iki pakluonių, iki tos vietos, kur
trys ~~velniai~~ ^{Priš} perbloškė du bolševikus. ~~XXXX~~ Tarvydą ėjo Labutis, kelių patruli-
ninkų sudėtyje. ~~XX~~ nelaisviai buvo nusiųsti į Barvainius, ~~sargoti~~.

Kiekvienas būrys gavo aiškiai apibrėžtą uždavinį. Kiekvienas kareivis verž-
te veržėsi ~~si~~ pirmyn, nekantriai laukdamas ženklų pulti. Visiems buvo isaky-
ta šaudyti kuo mažiausiai, tik neišvengiamais atsitikimais, o visur, kur tik ga-
lima, veikti šaltu ginklu.

^{Pa} siekęs patogiausią išeities ribą pulti, kuopos vadas kėlė kartų pagalvo-
jo apie tris savo narsuolius, būdamas kiek nustebintas ^{ka} ~~ka~~ jie nepasirodė.
Iš pėdsakų, kuriuos jie paliko slinkdami, Tarvydas, ^{ka} suprato, kad jie išiskverbė
į patį kaimą. Bet kodėl jie negrižta? Kartas nuo karto jis atidžiai išsiklausy-
davo, tarsį, tikėdamasis išgirsti jų pagalbos ar pavojaus šauksmą, bet nė karto
joks balsas nesudrumstė priešaušrinės nakties tylos.

Visa žemė skendėjo begalinėje ramybėje. Neapsakomai tyliai ėmė judėti tankus
juodas nakties audeklas. Vakarį vėjas glostančiomis rankomis prabėgdamas, vie-
ną kitą kartą pajudino tą sunkią neperregimą nakties šydą. ~~Padangės nardė-
tieji debesys ėmė raižyti, kaip milžinai prieš pabūsdami. Medžių liemenys su-
judėjo, pasipurtė, ^{ka} norėdami nusikratyti nakties-raganės apie jų šakas apipintu
gijų. Kaminais atsiduso vėl praregėję vienas kita. Vienur kitur spurstelėjo
~~žvirblis iš savo vargingo guolio, subėdamas būti pirmasis prie dar nesulesto
iš arklio davinio į žemę nukritusio grūdo.~~~~

Staiga iš padangės išlėkė raketa. Išlėkė ji ne stačiai, bet kažkaip įkypai,
kildama, kaip lėktuvas, ir sprogo ^{znu} visdama, kaip žvaigždė. Tai Tarvydas davė
ženklą pradėti žūt ~~butinę~~ kovą. ~~o~~ Narsūs vyrų, ^{vo tik suintus raketai} kaip žaibas, ^{soho} ~~isiskverbė~~ į kaimą

Karys

Viesulys sūkuriais vėžėsi jie į kiekvieną ^{troba,} grietį, į kiekvieną namą, kur tik numanė, kad gali būti pasislėpęs ^{puošas.} ~~bolševikas~~. Visas kaimas netikėtai greitai sujudo, sukilo. Merginos lindo į palovius kamarose, senos motinos, nežinodamos kas darosi, klykdamos blaškėsi po priemenes, o kiekvienas paauglys ėjo padėti savo gynėjams-lietuviams, nurodydamas, kur ir kiek ^{yo} pasislėpusių ³⁴ priešų. Prapliupo šūviai, pasigirdo granatų sproginimai ir ~~mirėtančiųjų~~ ³⁴ klyksmas. ³⁴ Savo šalies laisvę ^{kovodami} ~~mirėtančiųjų~~ vyrai šoko ~~kaip lietuvi~~ į pavojingiausias vietas. ~~nieko ne-
būdami~~. Visus juos apėmė kautynių ^{ikarėtis,} žveriskumas, kuris gali pasigailėti tik to, kuris rankas iškėlęs ir visus ginklus numetęs šaukia maldaujančiai:

-Pasigailėkite, pasiduodu!...

² Puolimas tęsėsi apie pusvalandį. Kaimas buvo iš karto užimtas ir tik kele-
tas ~~bolševikų~~ ^{puošas} suspėjo pasprukti. Trys iš jų buvo raiti. Du karininkai ir vienas
puskarininkis. Jie pasisekė pasinaudoti samyšiu ir tamsa. Kiek arklių kojos
ikabina, nėrė jie per laukus į Misiūnus. Ir juo ^{die buvo} arčiau prie Misiūnų kaimo, tuo
paslaptingesnis atrodė jiems tas staigus užpuolimas, nes Misiūnuose atrodė vi-
siškai ramu. Prunkšdami lėkė jų arkliai per laukus, ~~bailiai~~ ^{bailiai} karydami ausimis.
~~Vos pradėdami bėkšti diena saugojo juos nieko netikėto įgriuvimo ir didesnės~~
~~duobės. Bet vietomis užsilikusios vagos~~ ^{buvo} ~~atrodė~~ nematomos ir įniūrusių jokių
varomų žirgai ^{vienoje kitoje} ~~kaixkaxkaxx~~ vietoje netikėtai suknuždavo. Jų kanopos klimpo
į tižtančią žemę ir duslus stenėjimas lydėjo kiekvieną jų šuolį. Bet jų šonus
~~raizė~~ ^{raizė} ~~bolševikų pentinai~~ ^{žirgai} ~~nešė~~ ^{juos} per tuos laukus dėdami paskutines jėgas.
^{bet} ~~niekas~~ jų nesivijo. Užpakalyje pasilikusiam kaimo ėmė ~~atilti šūviai~~. Ir jie
jau buvo gal per kilometrą nuo Misiūnų, kai ir ten pasigirdo ³⁴ ~~atiltis~~ ³⁴ trenksmas.
Išiuotę žirgai vietoje pentinų skausmo pajuto staiga sutemptus, galvą užlaužian-
čius žaklus. Sustojo.

-Kas tai?-Nesuprasdami padėties, klausė ^{puošo} karininkai vienas kita.

-~~Nežinau~~ ^{irgi} ir Misiūnus būtų užpuolę tie prakeikti lietuviai?

Nė vienas iš trijų bolševikų negalėjo atsakyti į tuos klausimus. Klausėsi. Sprogimai Misiūnuose ~~nutilo~~. ^{Pasūni pasigirdo dar keletas aiškes niū,} ~~penašius į granatas, sproginimus ir atskiri šūviai.~~

-Greičiausiai tai mūsų pačių sargybinių ženklas visiems sukilti. Tai pavojaus ženklas! Reikia kuo greičiau joti pirmyn ir pranešti bataliono vadui kas atsitiko! Juk per pusvalandį tie žalčiai ~~jeu gali~~ ^{imse} pulti Misiūnus.

-Pirmyn!-Suriko vyresnysis, ir trijų raitė ^{iminku} ~~raizė~~ ³⁴ pentinai vėl įsiremė į ~~kravinas~~ arklių šonus.

Kai Trinkūnas labutį ^{pauntė} su belaisviais pas kuopos vadą, nė vienas priešo patrulininkas nepastebėjo kas atsitiko su Dolochovu. Trys ^{Velniai} ryžosi skverbti pirmyn, vykdydami savo vado Trinkūno sumanymą. O jo sumanymas buvo ~~tiel~~ pat netikėtas, kiek ir drąsus. Savo draugams jis to plano ~~dar~~ ^{dar} nesakė, nes jis dar galėjo pasikeisti. Antra vertus, ji bevykdant galėjo atsirasti visiškai nenugalimų kliūčių. Tikra buvo tik tai, kad reikia prasiskverbti iki Misiūnų. ^{Tai} visi trys žinojo. O kaip veiks toliau, jei pirmoji plano dalis pasiseks, ^{vėliau} pamtys.

Nepaprastu atsargumu slinkdami žingsnis po žingsnio, ~~nie~~ jie, kaip trys didžiuliai akmenys, ^{išdygo} ~~akmenys~~ priekinio kaimo tankiame sodne. Per kelias dešimtis žingsnių į kairę nuo jų ^{matyti} ~~matyti~~ žiburys. Ant stalo užsigulę snaudė du kareiviai. Pasienuose ^{matyti} ~~matyti~~ dar keli snaudžiantieji. Visi buvo apsirengę. ^{tai} ~~pareng-~~ ties dalinėlis, kiekvienu momentu pasiruošęs visokiems netikėtumams. Trinkūnui

ir jo draugams baisiai niežėjo delnus paleisti po granatai snaudžiančią būrį, bet jie pergerai ^{suprato}, kad tuo būdu tik patarnautų priešui ir sugriūtų visą kuopos vado planą. Dantis ^{Jukandė} ~~suopaudė~~ kantriai perkentėjo jie tą delnų niežėjimą ir visais trimis būdais: Trinkūno akimis, Gražučio susimis ^{ir} Diržio nu-jautimu, isitikinę, kad niekas jų negali pastebėti, ~~tyliai~~ tyliai, kaip šešėliai, ^{veik} ~~ne~~ neslinkti pirmyn.

^{retukus} ~~retukus~~ ^{atidūrė} ~~atidūrė~~ labai sunkioje padėtyje, ^{kai} prislinko ~~garadais~~ pinto tvora, ^{visi} visi patvoriai buvo tankiai prižėlę agrastų, serbentų ir kitokių uogų krūmais. Kiekvienas pajudėjimas kėlė šlamėjimą, kiekvienas žingsnis baisiai tra-tėjo nuo lūžtančių po kojomis šakelių. Reikėjo prasiskverbti pro tvorą, pereiti gatvę ir ^{vėl} ~~vėl~~ prasiskverbti pro ^{kitą} tvorą, antroje ^{pusėje} ~~pusėje~~ gatvės. Būtų viskas buvę lengva padaryti, jei ne patrulininkų porelė, kuri vaikščiojo gatvėje. Ir kaip ty-čia toji porelė vaikštinejo vis netoliese. Porą kartų ^p patrulininkai praėjo pro pat tvorą, už kurios buvo ^{pasislėpę} ~~tervyde neruošiant~~ žvalgai. Trinkūnas net suprato apie ką jie kalba.

-Man rodo, kad tas mūsų patruliavimas dabar visiškai nereikalingas. Jei ~~kas~~ ^{kaime} ~~kaime~~ ^{city} ~~city~~ ^{ta} ~~ta ^{pamatytų} ~~pamatytų~~ Dolochovas. Bet koks gi velnias tau lįs to-kią naktį. Kiekvienam savas kailis brangus. -Kalbėjo vienas. Antrasis jam atsakė:~~

-Ka gali žinoti. Kautynėse visaip būna. Kartais manai, kad niekur nieko, o žiū-rėk, ima ir išlenda, kaip iš žemės. Ka tu pasakytum tada, jei dabar ^{įmtų} ~~įmtų~~ ^{štai} ant kelio ir pasirodytų priešo žvalgai, a?

-Cha cha cha... Įmtų ir pasirodytų. Bet kaip jie tau pasirodys, brolyti, kad gi visas kaimas patruliais apsuptas. O, pagaliau, jei ir ^{nė} ~~nė~~ ^{vieno} ~~vieno patrulio nebū-tų, tai jau tokią naktį niekas tau galvos nekiš į spąstus.~~

Kai patrulininkų žingsniai ir kalbos visiškai nutildavo, Trinkūnas su drau-gais, kiek įmanydami, skubiau traukė pagaikščius iš tvoros, norėdami pasidaryti skylę. Pagaliau buvo dar kiek išalę, ^{toliau} ~~toliau~~ juos ištraukti buvo nelengva. Tuo labiau, kad ^{ištraukti} ~~ištraukti~~ reikėjo visiškai tyliai. Bet, pagaliau, skylė buvo pakankamai dide-lė. Dabar reikėjo perbėgti kelią ir ^{antroje} ~~antroje~~ ^{pusėje} ~~pusėje~~ ^{vėl} ~~vėl~~ ^{tvoroje} ~~tvoroje~~, padaryti kita skylę. Trinkūnas pašnibždomis tarė draugams:

-Aš pereisiu ir padarysiu skylę. Judu pasislėpkite griovyje. Jei jus ar mane pastebėtų, ^{sunaikintų} ~~sunaikintų~~ patrulininkus vietoje ir paslėpkite.

Gražutis su Diržiu matė, kaip Trinkūnas pro skylę išliaužia į griovį, kaip jis pereina kelią ir ismunka į kitą griovį. Vienas po kito ir Gražutis ^{su} ~~su~~ Dir-žiu išlindo iš sodno ^į ~~į~~ ^{griovį} ~~griovį~~. Kietai spausdami ~~artuvais sutvirtintus~~ savo šau-tuvus, jie itemptai klausėsi kas dedasi kaime. Vienur ~~kitur~~ ^{suprunkstė} ~~suprunkstė~~ arklys, kitur alkanas šuo ^{vamtelėjo} ~~vamtelėjo~~ ^{nedrasiai} ~~nedrasiai~~. Paskui ^{iš tolo} ~~iš tolo~~ pradėjo artėti monotoniški žingsniai. Trinkūnas skubiai traukė vieną pagaikštį po kito, ir jo darbas kėlė ~~už vis didžiausią~~ triukšmą, nors jis stengėsi ^{veikti} ~~veikti~~ kuo tyliausiai.

-Tsss...-Perspejo ji draugai, išgirdę besiartinančių patrulininkų žingsnius. Viskas mirė ^{šlėms} ~~šlėms~~ nutilo. Patrulininkų žingsniai ^{aidėjo} ~~aidėjo~~ ^{vis garsiau} ~~vis garsiau~~. Tik tie žingsniai, daugiau niekas. Vienu momentu visus tris draugus apėmė baimė.

-Kas bus?! Juos gali pastebėti! ~~xxxxxx~~
Deugiau galvoti nebuvo kada. Tie artėjantieji žingsniai buvo tokie aiškūs ir taip siaubingai skverbėsi į jų ausis, kad visos mintys lakstė į šalis, kaip žvirbliai nuo vanago.

-Pulti ir sunaikinti! -Štai vienintelė ^{mintis} ~~mintis~~, kuri isiviešpatavo ^{Trijų} ~~Trijų~~ ^{Velnių} ~~Velnių~~
(B.d.) J.M.